

Права і свободи людини щодо надання безоплатної медичної допомоги

УДК 342.7:61

Павлова А.О.
студентка 4 курсу, 4 групи
факультету економіки и права, ХНЕУ

Розглянуто права та свободи людини, зокрема про право на безоплатну медичну допомогу, як одне з найважливіших прав яке надається громадянину для повноцінного життя.

Рассмотрены права и свободы человека в Украине относительно предоставления бесплатной медицинской помощи, как одно из важнейших прав предоставляемого гражданину для полноценной жизни.

We consider human rights and freedoms, including the right to free health care as one of the most important rights accorded to a citizen for a full life.

Ключевые слова: медицинская помощь, права, свободы.

Права і свободи людини – це сукупність можливостей, які необхідні людині для розвитку і життя у конкретних умовах розвитку суспільства, та визначаються на конкретний момент розвитку суспільства та є рівними для всіх людей.

Актуальність теми обумовлена тим що на сучасних умовах люди та суспільство у цілому почало активно цікавитися своїми правами та свободами для повноцінного життя та проведення суспільної діяльності. В світі того що Україна демократична та гуманна країна вона повинна дотримуватися політики та захищати права та свободи своїх громадян згідно Конституції України ст. 3 людина, її життя і здоров'я, честь і гідність недоторканність і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю. Тож держава повинна створювати всі умови для того щоб громадяни могли вільно реалізувати права, свободи та обов'язки в рамках правового поля.

Ціль роботи на підставі аналізу чинного законодавства розкрити проблематику порушення прав та свобод, обов'язків людини та звернути увагу на надання безоплатної медичної допомоги громадянам України та знайти шляхи які будуть запобігати порушенням цього права.

Конституція України у ст.49 гарантує право кожної людини, яка проживає на території України, на охорону здоров'я, медичну допомогу та медичне страхування. Також це право прописане у ст.284 Цивільного кодексу. На практиці ми бачимо, що права на медичну допомогу під час порушуються чиновниками зважаючи на те, що за рахунок прийняття низької якості законодавства держава створює такі умови, що незахищені верстви населення (малозабезпечені родини, інваліди, пенсіонери) не мають змоги на якісну та професійну медичну допомогу. Крім того останнім часом держава понизила вимоги по відношенню до підготовки медичних працівників.

Також право на медичну допомогу регулюється іншими нормативними статтями Цивільного Кодексу такими як Право на ефективне та доступне медичне обслуговування, у тому числі на безоплатну медичну допомогу (ч. 3 ст. 49 Конституції України); Право на вільний вибір лікаря, вибір методів лікування відповідно до рекомендацій лікаря і закладу охорони здоров'я (ч. 2 ст. 284 ЦК України); Право на медичну інформацію (ст. 32 Конституції України, ст. 285 ЦК України); Право на таємницю про стан здоров'я (ст. 32 Конституції України, ст. 286 ЦК України);Право на інформовану добровільну згоду на медичне втручання (ст. 29 Конституції України, ч. 3 ст. 284 ЦК України); Право на відмову від медичного втручання (ст. 29 Конституції України, ч. 4 ст. 284 ЦК України);

У ст. 13 Європейської соціальної хартії [2] визначено право на соціальну і медичну допомогу. З метою забезпечення ефективного здійснення права на соціальну і медичну допомогу Хартія зобов'язує держави: 1) забезпечити, щоб кожна особа, яка опинилась без адекватних ресурсів і не здатна набути такі ресурси шляхом власних зусиль чи з інших джерел, зокрема з фондів соціального забезпечення, змогла б отримати необхідну допомогу на випадок хвороби; 2) забезпечити, щоб така допомога не призвела б до скорочення політичних і соціальних прав осіб, що її отримують; 3) передбачити, щоб

кожен міг отримати через відповідні державні та приватні служби таку пораду і особисту допомогу, які необхідні, щоб запобігти, ліквідувати чи полегшити особисту чи сімейну потребу.

Слід зазначити що відповідно до Кримінального кодексу України не надання своєчасної медичної допомоги або без діяння карається кримінальною відповідальністю. З об'єктивної сторони злочин може бути вчинений у двох формах: 1) незаконна вимога оплати за надання медичної допомоги в державних чи комунальних закладах охорони здоров'я (ч. 1 ст. 184); 2) незаконне скорочення мережі державних і комунальних закладів що здійснюється в Україні останнім часом під гаслом реформування галузі охорони здоров'я. Хоча в сучасних умовах дуже важко притягувати до відповідальності медичних працівників.

Проблема надання безоплатної медичної допомоги може бути зумовлена тим що немає чіткого списку які послуги відносяться до безоплатних, а які до платних.

Надання медичної допомоги може бути зумовлено правом власності закладу тобто якщо медичний заклад державний його фінансує держава, а це означає що багатьох медикаментів може і не бути та якщо заклад приватний то медична допомога обійдеться ще дорожчою.

При настільки стрімкому розвитку високотехнологічних методів діагностики і лікування, підвищенні якості та ефективності лікарських препаратів послуги медицини дуже сильно подорожчали. За них платять або держава (якщо настільки заможні), або страхові компанії, лікарняні каси, або, як у нинішній Україні, значною мірою пацієнт.

Закон України «Про екстерну швидку допомогу» визначає організаційно-правові засади забезпечення громадян України та інших осіб, які перебувають на її території, екстреною медичною допомогою, у тому числі під час виникнення надзвичайних ситуацій та ліквідації їх наслідків, та засади створення, функціонування і розвитку системи екстреної медичної допомоги. Цей закон повинен покращити надання медичної допомоги громадянам та вивести медичне обслуговування на новий рівень. Україні не вистачає ефективних реформ, які змогли б вивести рівень медичного обслуговування на новий рівень.

В цілому світі життя та здоров'я людини є найважливішою цінністю тож усі держави намагаються підняти рівень медичного обслуговування

на новий рівень. Та щоб конкурувати з іншими державами вищого рівня нам потрібно підняти рівень медичних послуг до світового рівня.

На сьогоднішній день неможна сказати що медична допомога в Україні є безоплатною та ще і кваліфікованою. Низька кваліфікація медичних працівників може дуже дорого обійтись громадянам як в грошовому вираженні так і тим що людина може втратити життя через низький рівень кваліфікації медичних працівників.

Таким чином можна зробити висновок що рівень добробуту та життя громадян України можна бачити по рівню розвиненості медичної допомоги чим вищій рівень медичної допомоги тим вищій рівень життя. Для забезпечення закріплених у Конституції і Цивільному кодексі України прав на безкоштовну медичну допомогу необхідно не тільки прийняття якісних законодавчих актів, але й забезпечити їх виконання, а також фінансування. Кваліфікована медична допомога є запорукою здоров'я нації.

Література

1. Конституція України . – Х.; Одіссей, 2011.-56 с.
2. Цивільний кодекс України. – Харків: Одіссей, 2012. – 383с.
3. Європейська соціальна хартія Електорний ресурс – Режим http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/994_062

Зав. кафедри
правового регулювання економіки
к.ю.н., проф.

Сергієнко В. В.

Керівник, к.ю.н., проф. кафедри
правового регулювання економіки

Сергієнко В. В.

Автор

А. О. Павлова